

CLMVT Forum 2018

วันที่ 2 – 17 สิงหาคม 2561 (10.45 – 12.30น.)

การเสวนาของคนรุ่นใหม่: โอกาสสำหรับทุกคน: กลยุทธ์สำหรับเศรษฐกิจที่เติบโตอย่างทั่วถึงในยุคของเทคโนโลยีสมัยใหม่

(Young Dialogue: Opportunities for All: Strategies for Inclusive Economy in the Era of New Technology)

ห้องที่ 1: SMEs และสตาร์ทอัพ: ยุคแห่งการเก็บเกี่ยวประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี
(ROOM 1: SMEs and Startups: Time to Reap the Benefits of Technological Transformations)

ผู้อภิปรายหลัก:

- อาปนฯ ดร.สันติ กีระนันท์ (H.E. Dr. Santi Kiranand), ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงอุตสาหกรรม
- ดร. โซ นาย (Dr. Soe Naing), อธิบดี กระทรวงอุตสาหกรรม เมียนมา
- คุณ อูเดซ สุวรรณวงษ์ (Mr. Oudet Souvannavong), ประธานหอการค้าและอุตสาหกรรมแห่งชาติ สปป.ลาว
- คุณ เหงียน วาน อัน (Ms. Nguyen Van Anh), ประธาน Grab for Business เวียดนาม
- คุณ ไค คุมamoto (Mr. Kai Kumamoto), ผู้ก่อตั้ง Cleanbodia กัมพูชา
- คุณ วิธวินทร์ วิทยานนท์ (Mr. Wittawin Vidthayanon), ผู้ร่วมก่อตั้ง บริษัท สมใจ (ออนไลน์) จำกัด
- คุณ สุทธิเกียรติ จันทราชัยโรจน์ (Mr. Sutthikead Chantarachairoj), ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท ชิปป๊อป จำกัด

ผู้ดำเนินการเสวนา: ดร. วัชรศรี ลีละวัฒน์ (Dr. Watcharas Leelawath) ผู้อำนวยการสถาบันความร่วมมือเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจลุ่มน้ำโขง

ความเป็นมาและภาพรวม

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 89 ของสถานประกอบการทั้งหมด และมีการจ้างงานกว่าร้อยละ 50 ของกำลังแรงงานทั้งหมดนั้น (employing over half of the workforce) เป็นกลไกขับเคลื่อนการเติบโตของภูมิภาค CLMVT มาอย่างยาวนาน อย่างไรก็ตาม การเกิดขึ้นของเทคโนโลยีดิจิทัลส่งผลให้ SMEs แบบดั้งเดิมต้องนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการดำเนินธุรกิจเพื่อให้สามารถแข่งขันได้ในขณะที่เหล่าผู้ประกอบการ เทค สตาร์ทอัพ (Tech startups) ต่างเริ่มนำเสนอโซลูชันทางเทคโนโลยี/ธุรกิจ (technological / business solutions) ให้แก่เหล่า SMEs พร้อมทั้งแสดงศักยภาพการเติบโตของตนเองผ่าน

ธุรกิจรูปแบบใหม่ที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม (initiation of technology-driven & innovative business model)

“จะเปลี่ยนหรือถูกเปลี่ยน” (disrupt or be disrupted) เป็นคำถามสำคัญของ SMEs และสตาร์ทอัพ รุ่นใหม่ คลื่นลูกใหม่ของเทคโนโลยีและรูปแบบธุรกิจที่ใช้เทคโนโลยีที่เข้ามาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การค้าการลงทุนต้องได้รับการปรับเปลี่ยนเพื่อให้สามารถแข่งขันได้ กระบวนดังกล่าวนี้ถูกเรียกว่าการปรับเปลี่ยนทางเทคโนโลยีหรือการปรับเปลี่ยนทางดิจิทัล (Technological or digital transformation) โดยการใช้ดิจิทัลและเทคโนโลยีในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งอาจเป็นอะไรก็ได้ตั้งแต่การใช้อุปกรณ์ใหม่ (New devices) หรือ นำดิจิทัลโซลูชัน (Digital solutions) ที่ได้รับความนิยมมาใช้ เช่น อินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง (Internet of Things: IoT) การใช้คอมพิวเตอร์เคลื่อนที่ (mobile computing) และการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data analysis) เป็นต้น ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ส่งเสริมยุทธศาสตร์ด้านนวัตกรรมและการเติบโต

ในขณะเดียวกัน ภัยคุกคามสำคัญที่ทำให้ SMEs เปลี่ยนไปสู่ดิจิทัลและเป็นจุดเริ่มต้นของธุรกิจสตาร์ทอัพ ได้แก่ ความต้องการของผู้บริโภคที่เปลี่ยนไป ความจำเป็นของนวัตกรรมทางธุรกิจ ระบบนิเวศที่เอื้อต่อดิจิทัล และเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า อย่างไรก็ตาม การปรับเปลี่ยนไปสู่ดิจิทัลไม่ใช่สิ่งที่ทำได้ง่ายนัก เพราะมี SMEs และธุรกิจใหม่ (Newly created enterprises) เพียงไม่กี่รายที่ประสบความสำเร็จจากการผนวกเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับการดำเนินธุรกิจ

การนำการปรับเปลี่ยนทางเทคโนโลยี (Technological transformation) มาใช้กับ SMEs ดั้งเดิมนั้น มีความท้าทายไม่น้อย เจ้าของธุรกิจอาจตั้งคำถามถึงความคุ้มค่าของการลงทุนทั้งเงิน แรง และเวลาเพื่อเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ไม่รู้จัก ในส่วนของสตาร์ทอัพ แม้จะเป็นธุรกิจที่คุ้นเคยกับการใช้เทคโนโลยีมาตั้งแต่แรก แต่ยังคงประสบปัญหาด้านการพัฒนาเทคโนโลยีให้สูงขึ้นเพื่อส่งเสริมธุรกิจ หรือการเผชิญกับกฎระเบียบข้อบังคับที่ซับซ้อนเมื่อจะดำเนินธุรกิจใหม่ (New business strategies)

อย่างไรก็ตาม ภูมิภาค CLMVT ยังมีพื้นที่ให้เติบโตได้อีกมาก โครงการริเริ่มต่างๆ (Initiatives) ที่เกี่ยวกับการบ่มเพาะ (Incubators) หรือเร่งการเติบโตของธุรกิจ (Accelerator) ที่มีจำนวนมากขึ้นจากทั้งภาครัฐและเอกชน บ่งบอกถึงความสำคัญของ SMEs และผู้ประกอบการรุ่นใหม่ที่มีบทบาทส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจและการจ้างงานในภูมิภาค ท้ายที่สุด เครื่องมือดิจิทัลต่างๆ นอกจากจะเพิ่มผลิตภาพและประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจแล้ว ยังนำไปสู่เศรษฐกิจแบ่งปันและเศรษฐกิจเพื่อส่วนรวมที่เน้นการเติบโตอย่างทั่วถึง (Inclusivity) ที่เปิดพื้นที่ให้ผู้เล่นรายย่อยสามารถแข่งขันและประสบความสำเร็จได้

การเสวนาครั้งนี้ประกอบด้วย การพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสร้างแรงบันดาลใจจาก SMEs และสตาร์ทอัพ ที่ประสบความสำเร็จจากการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี อาทิ สมใจ (ออนไลน์) Grabtaxi Shippop, และ Cleanbodia และการหารือร่วมกันระหว่างรัฐมนตรีในฐานะผู้กำหนดนโยบายเพื่ออภิปรายเกี่ยวกับแผนและความตั้งใจที่จะเพิ่มการพัฒนา SMEs และสตาร์ทอัพ และพัฒนาความสามารถเพื่อเข้าสู่การค้าระหว่างประเทศ ผู้อภิปรายจะร่วมกันค้นหาแนวร่วมปฏิบัติ (collective actions) เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้สามารถใช้ประโยชน์จากการปรับเปลี่ยนทางเทคโนโลยีได้อย่างสูงสุด

ประเด็นที่อาจมีการหารือ

- (1) การประยุกต์ใช้การปรับเปลี่ยนทางเทคโนโลยี (Technological Transformation) กับการดำเนินธุรกิจ ก่อให้เกิดประโยชน์และประเด็นท้าทายอะไรบ้าง?
 - (2) ทำอย่างไรเพื่อให้ SMEs มีความพร้อม (get on board with) สำหรับการปรับเปลี่ยนทางดิจิทัล?
 - (3) Startup ต้องมีทักษะสำคัญอะไรบ้างเพื่อให้ประสบความสำเร็จ?
 - (4) รัฐบาลควรกำหนดโครงสร้างการจัดการ (Governance Structure) หรือจัดตั้งสถาบัน (Institutions) อะไร อย่างไรบ้าง เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการปรับเปลี่ยนทางเทคโนโลยีของสตาร์ทอัพ หรือ SMEs?
 - (5) แนวทางความร่วมมือของ CLMVT เพื่อช่วยให้ Startup หรือ SMEs ได้รับประโยชน์จากการปรับเปลี่ยนทางดิจิทัลได้มากขึ้น?
-